

ELŐFIZETÉS
Egy negyedévre
2 korona

Telefon szám 503.
Hirdetések díja: megállapo-
dás szerint

HÉTFŐ

Megjelenik minden hétfőn délelőtt

A szerkesztésért **LITS ANTAL** felelős Laptulajdonos: **MOHOS AGOSTON.**

Egyes szám
5 krajcár
(10 fillér)

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zrínyi-utca 2 szám 1. emelet
Sebesy-náz

II. évfolyam

ARAD, 1908. DECEMBER 14.

50. szám

Kabaré — a ruhakiosztáshoz.

Az a leplezetlen és az aradi lapok há-
sábjain szokatlan őszinteség, melylyel az
elmúlt héten az aradi jótékony egyesüle-
tek hivalkodó jótékonykodását e helyütt
szóvá tettem: élénk visszhangra talált. So-
kan, nagyon sokan — akik úgy látszik
találva érezték magukat — a legkülönbö-
zőbb vádakkal és ráfogásokkal akarták el-
tompítani cikkem félremagyarázhatatlan ten-
denciáját. Nos hát nyugodjanak meg. Nem
bizonyos egyesületnek szólt ez a kis levél,
hanem mindnek, hol harsonával és görög-
tűz közepette gyakorolnak jótékonyt.
Szólt mindazoknak, kik ünnepély ünnepal-
tetésre használják fel a nyomort, melynek
undorító szegénysége mellett jobban csil-
log a brillians, szebben fest as estély
ruha.

Mindezek bizonyosságul ám tovább fo-
gok ma bolyongani azon a mezőn, a
hol a társadalmi félszagségek, konvencio-
nális hazugságok oly annyira dusan kínál-
ják a toll alá való anyagot. Ellátogatunk
azokhoz a bizonyos, ruhakiosztási ünne-
pélyekhez, hol sportot üznek abból, hogy
mások arepirító nyomorát enyhítik.

Szegény elhagyatott gyermekeknek éven-
te — így szent karácsony tájban ruhát,
cipőt osztanak szájja. Hosszu hónapokon
keresztül tartó időn át gyűjtik a fillére-
ket, melyből meleg ruhát, lábbelit vesz-
nek a nyomor apróságainak. Végre eljön
a kiosztás nagy napja. Ujságban, meghi-
vóban tisztelettel meghívatik az egyesület
minden tagja ehhez a lélekemelő ünne-
pélyhez. Vendégek is szívesen láttatnak.
Nagy jótékonyági kabaré ez, van benne
ének, szavalt, beszéd és én tudom még
micsoda.

A szegény gyermekeket pedig heteken
át oktatják, készítik, sőt némely esetben,

kikészítik erre az alkalomra. Beszédet kell
mondaniok, örömtől könnyezni, fel kell
ragyogni a szemeknek és egyéb efajta
ügyek lesznek betanítva. S mikor mindez
meg van, akkor jöhet a nagy nap.

A hatóságok fejei, a társadalom elő-
kelősége, a fő és egyéb védasszonyok, vá-
lasztmány és nagy számú közönség gyűl
egybe, hogy résztvegyen ezen a jótékony-
sági kabarén. Egy nagy megnyitó beszéd,
utána még egy és még sok beszéd. Majd
maga a kiosztás. Minden gyermek megáll
3 lépésnyire az előkelő társaság előtt.

Remegő ajakkal, reszkető kezekkel, el-
kábultva a fényes társaság csillogó öltö-
zékeitől várja azt a darab meleg ruhát,
ami neki áldást, jótéteményt jelent. Meg
is kapja, elmondja a hála hamális köz-
napiságait. Végre egy gyermek „őszinte
szívből hangzó hálát rebeg a jötevőknek
s egy szem sem maradt szárazon”. S
ezzel vége a komédiának.

Mert hát nem komédia az, — ha a
nyomor enyhítését a nagy nyilvánosság
előtt táncal énekekkel és szavallattal kabar-
én gyakoroljuk? Minek kell oda hurcolni
azokat az ártatlan apróságokat a nagy-
publikum elé, miért kell kiölni belőlük az
önérzetet, miért kell beleoltani a nyomor
és szegénység keserű érzetet a gyermeklé-
lekbe? Minek oda a esinadráta bum-bum,
minek oda közönség, beszéd és ünne-
peltetés?

Nos hát én megmondom miért. Hát
merő hiúság, önámítás okából rendeztetik
ez a kabaré. Eljönnek, kik igazán dol-
goztak, tevékenykednek a cél érdekében,
ezek kéjelegni akarnak munkájuk ered-
ményeiben, jól esik látniok a rongyokba
burkolt nyomort, a szenny, melyet az ő
kezüik munkája tüntet el.

Mások pedig el jönnek azért, hogy
élvezzék a hála ékes szavait, melyek oly
jól esnek a mai ember hazug lelkének.
Eljönnek, hogy utána jobb étvágygyal
egyék meg pompás ebédjüket és önelé-
gedéssel konstatálják, hogy „ma jót tet-
tem”. Hiúság és valótlanosság hozza ide az
embereket, akik hazug kenyéren akarják
hizlalni érzelmeiket.

Igen! A ruhakiosztásnak ez a módja
ép oly elítélendő, mint a milyen izléstelen
mikor ezeket érő ruhákban és milliókat
képviselő ékszerekben táncolnak a nyo-
morgókért. S nem enyhít ezen az sem,
ha az egyszerűség és a szent cél iránti
takarékoságból nem is báltolettében, ha-
nem kék frakkban áldoznak a jótékonyt
oltárán. Hiúságot táplál ez is, az is: kül-
szin alatt emberi gyöngéket legyezget
amaz ép úgy, mint emez. Egyik sem ke-
resi fel a nyomort, szívtépő vackában,
egyik sem szereti a néma jótékonyt
nagy dob és nádsíp nélkül, egyik sem
tud jót tenni.

Amit az ilyen ruhakiosztáskor elkövet-
nek az nagyobb bűn a bálozásnál is, mert
hát a gyermekek lelkét keserítjük el vele.
Az a szegény gyermek az ő ártatlan
gyermekjátékai közben egyszerre, csapá-
szerűen tudja meg, hogy ő szegény nyo-
morult, aki mások jótéteményeire van utalva.

A gyermek lélek el nem mosódó em-
lékezetével sulyosbodik reá mindenkor az
a jelenet, mikor diszes társaság előtt
kapta a szép ruhát, meleg cipőt. Ez a
gyermek magával viszi ki az élet minden
utjára a lélekölő tudatot, mely később
szegénypiert lehel arcára, olyant, a mi na-
gyobb rombolást vihet véghez, mint a
mennyi bánatot, keserűséget és nyomort
enyhített az a darab ruha.

WEINBERGER FERENCZ

elsőrendű ék-
szerész, nagy
óra-ruktáru

ARAD

Andrássy-tér,
Központi-szálló
mellett.

a legszebb karácsonyi ajándékok kaphatók.

Városi és megyei telefon 324. szám.

Tüzifa.

Bükk, cser, gyertyán és tölgy hasábfá, valamint dorong tűzifa jutányos árban kapható kicsinyben. Faraktár

Arad, Nagyvárad-ut 2a.

Vaggonrakományokint megrendelések egy tűzifa, mint kádár dongafára elfogadtatnak.

NACHT VIKTOR,

Arad, Petöf-utca 8. szám.

Mi történt az éjjel?

Semmi. Csupán kiderült, hogy a Nap nevű égitest teljesen fölösleges, mert a

Benoid gázvilágítás teljesen pótolja. A Benoid-gáz nemesak a egocsebb, hanem

Fényt, Hőt, Erőt

mindenütt alkalmazható.

Díjtalan felvilágosítást ad

Magyar Benoid-gáz R.-t. Arad.

Telefon 561.

Budapest, Andrassy-ut 17.

Telefon 28-60.

DICK SAMU

órák- és látszerész

Arad, Andrassy-ter és Weitzer J.-u. sarkán.

Elad és javít mindennemű órákat kelési jóállás mellett, a legolcsóbb árakon.

Raktáron tart mindennemű színházi látszóveket a legkülönbözőbb kiállításban, legfinább Lorgnet orrcsüptetők és szemüvegek, arany ezüst, nickel és tekenősbéka csontkeretekben legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, horvati és szesz részére, továbbá mindentéle hőmérők mindennemű kivitelben. 7689

Szemüvegek és orrcsüptetők orvosi rendellet szerint azonnal készíttetnek**Aki**

„Hófehér“ fogakatakar

vegye meg bizalommal a törvényesen védett és szabadalmazott NÁDLER-féle

„HÓFEHÉR“

fogtisztító szert,

mert ezzel a szerrel már az első használat után is meglepő eredményt lehet elérni.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor. 50 fill.

Kapható a készítőnél:

Nádlér Lajosnál,

Andrassy-ter 20.

Főraktár: Vojtek és Weisz drogériája Arad.

Aki január hó elsejétől előfizet a „HÉTFŐ“-re, az december végéig INGYEN kapja a lapot. Egy negyedévre két korona.

Telefon 162.

Telefon 162.

Reusz Mór és Fia

Porosz kőszén, koks és faszén telepe

ARAD, Boros Béni-ter 12.
Telefon 162.

A fűtési időny beálltával van szerencsénk ajánlani legjobb minőségű

Porosz salon fűtőszén.

Porosz légszesz pirszenet

Vasaláshoz rostált darabos

Bükk faszén

jutányos árban házhoz szállítva

Kiváló tisztelettel

9555

Reusz Mór és fia.**Figyelem a cégre!**

Nagy karácsonyi kiállítás

már megkezdődött

Reich E.

színházi versenybazarában.
Szabadság - szoborral szemben.Külön átalakított helyiségében a vevő közönség legnagyobb kényelmére **gyermekjátékokban és disztárgyakban** az idényre óriási választék még soha nem létezett árakban **5, 16, 25, 45 és 90-es csoportokba beosztva.**

Tájékoztató egy rövid kivonattal szolgálunk a t. vevőközönségnek:

25-ös csoport:

Óra szerkezettel, vonat, automobill bohóc, zenélő doboz, nickel vasaló, zongora 8 billentyűvel, elszakíthatatlan képes könyv, mesék könyvek következnek: Robinson, Grün, Andersen, Ifjúsági Tündérvilág, társas játékok, 100 nál több öltözött babák, valódi francia babák 22 centimeter nagy, felhuzható zsebórák, takaréktűzhelyek, sörri készlet, bádog állatok, csengő kerék huzható, iron három részben, kúcs alakban, kés, iron és toll, kardok, puskák, csákók, hegedűk, szobabutorok, konyhaeszközök, vaskatonák, törhetetlen celluloid babák, varázs doboz táncoló figurával, stb.

45-ös csoport:

Felhuzható óra szerkezettel, villanyos kocsis felsővezetékkel automobilsines vonatkocsikkal, erőművész, bohóc és minden fajta állatok, motoros omnibusz, gőzhajók, bugó onga zenével, ideál szoba fegyver céltáblával, hordós kocsis, teljes katona-felszerelések, ba-

jonet lack szíjjal, 9 személyes porcellán készlet, bárány hanggal, törhetetlen katona 6 drb., képes és meséskönyvek, baba kocsis gummi kerékekkel, bádog konyha edények, berendezett fürdőszoba, szénvasaló, mozsarak, pénzpersely órával és csengővel, csont dominó, nagy gummi babák, kettős huzható nyul, huzható bohócok, kézi nyomdák, Laterna magicák, gőzgépek, képes kockák, 12 kockával, köépitő szekrény, számoló gép, felszólható dobok, stb.

90-es csoport:

Huzható-állatok bőrrel bevonva, nagy bárányok hanggal, törhetetlen lovas katonák és állatok maschéból, felszerelt várak, állatsereglet, felhuzható vasutak sinnel és minden létező alakok és állatok, gőzgépek, hajók, Richter szekrények köből, lombfűrészes garnitúra, kemény Schack-figura zárható táblával, csont dominó 45 kövel és sok 100 és 100 más cikk.

Mozgékony francia babák törhetetlen testtel.

Nagyság centimeter 26 28 30 32 34 36 39 42 46 50 54 58 54

Árak: 35 40 45 50 60 80 90 110 145 160 180 210 250

azonkívül bőrtüstü, öltözött és celluloid babákban a legnagyobb választék.

A nálam vásárolt babákat ingyen javított és minden létező javítások elfogadtatnak.

Karácsonyfa-diszekben óriási választék.

Gramophon nagy kiállításban, acél hanggal már 9 frt-tól kezdve; óriási választék kettős lemezekben már 150 kr. Phonographok meglepően mesés olesó, ár 250 kr, legjobb hengerek hozzá 60 kr.

Hintalovak minden létező nagyságban már 1 frttól kezdve.**Disztárgyak:**

Képes-lap album plüschből 45 krtól, emlékkönyv plüschből 25 krtól, varró esetlák, aufzats 6 tányerral 90 kr., pálinkás készlet 45 kr., mosdó, étkező, kávé és tea készletekben óriási választék, továbbá himzett kártyák, virágvázá, órák, márvány állványok, dísz asztalkák, dohányzó készlet bronzból és számtalan más tárgyak.

China ezüst tárgyakban alkalmi vétel.

Férfi selyem ernyők otomán szélel 1 frt 70 kr. és még számtalan itt fel nem sorolt cikkek. 9171

Gyermekkocsik óriási választékban már 450 kr.-tól kezdve.

Minden vevőnek ingyen fénykép nagyítás.
Figyelem a cégre! Színházi versenybazar.

Elismerő oklevél Nyíregyháza. Kitűntetv: Pécs, Temesvár.

LAPIDIM

tűzalágyújtógyár részv.-társaság
Nagyberezna Ungmegeye

Aradi iroda és fő iktár Andrassy-tér 3
Spira Mórnál.

Telefon szám 630.

„Lapidim” segítségével aprófa használata nélkül gyújthatjuk meg a tüzfát erre szolgál a legkisebb, tehát a legolcsóbb faalágyújtónk.

Közvetlenül minden más gyúlékony anyag igénybevétele nélkül lehet a szénalágyújtó „Lapidim”-mel, a kőszén és pirzenet (kokszt) meggyújtani.

kazán alágyújtását, melyre eddig kosárral kellett tüzfát pazarolni, szintén az e célra szolgáló „Lapidim”-mel kényelmesen elláthatjuk.

Még lényegesebb a megtakarítás a szénalágyújtó használatánál, mint hogy ez a tüzfát (nem csak az aprófát) teljesen nélkülözhetővé teszi egy alágyújtás még sem kerül 3 fillérnél többre.

Számottevő összeget képvisel az a megtakarítás is, melyet azáltal érünk el, hogy minden alágyújtást egy darab „Lapidim”-mel eszközölhetünk. A fával való alágyújtásnál nem állott módunkban pontosan mértéket tartani és néha egész felesleges módon pazaroltuk a mindinkább dráguló tüzfát.

Kapható minden fűszer-, vegyes-, festék- és vaskereskedésben

Nagy és kicsinybeni raktár: Nagy Parkas, Kneffel Károly és Fia, Pollák József és Weisz Dávid irak üzletében. Viszont elárusítóknak megfelelő kedvezmény.

Az Első Délmagyarországi Üvegcsiszoló-, Műüvegező- és Tükörgyár

Telefon 525. Aradon, V., Pécskai-ut 17. Telefon 525.

Üzemét 1908. október hó 21-én szerdán megkezdte.
Elvállalja: esiszolt és sima tükörök rézbefoglalt és egyéb mű-üvegezők, modern kirakat-bereendezések, edzett üvegtáblák.

Velencei tükörök

stb. gyors és jutányos elkészítését.

Régi tükörök új foncsorozása mérsékelt árak mellett. 9428

HELYI ÉS MEGYEI TELEFON 387.

BRAUN N. A. ARAD.

Boros Béni-tér, közvetlen a Vármegyei gazdasági egyesület mellett.

Ajánlja nagy raktárát mindennemű fűtőkártyákban, bel- és külföldi fűtőmázakban, ecsetekben stb. stb.

MOBLES & HOARE angol hintőfűtőmázak főraktára.

Saját gyártmány: „Napfény” ezüstsztínű kályhatisztítószer, „Rózsa” cipőeréme, „Rózsa” fűtőtisztítópaszta, „Rózsa” kályhapaszta, mindenféle bőrfényesítő mázak és conserválószerke u. m. vaselin, bőrszír, nyeregszappan pataszír stb.

Olcso árak, szolid és pontos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

BRAUN N. A.

Fajtszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, duggyökérzetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványokat

valamint gyökeres riparia portalis szőlő-vesszőket

bármely mennyiségben szállít:

HÁMORY-GAZDASÁG

SZŐLLO-OLTVÁNY-TELEPE ARAD.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál

Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt.

Telefon 229.

Menyasszonyi kelengyék, estélyi és alkalmi cipők

elegáns utcai cipők urak, hölgyek és gyermekek részére nagy választékban és minden kivitelben.

Valódi orosz bagaria csizmák mérték szerint készítettnek. — A hírneves „KOBRAK”
cipők egyedüli elárusítása. — Külön olcsó áru osztály.

Lányi Marcell

„Kobrak” cipő-raktárában

8622

Aradon, Atzél Péter-utca 1. sz.

Tájékoztató

Arad legnagyobb

Karácsonyi tárlatáról!

Fischer Nagy Áruházában Szabadságtér 12. sz.
a vaskapu épületében

Kétségbevonhatatlan tény, hogy Fischer Simon Nagy Áruházának karácsonyi tárlata az országban az első helyen áll. Nincs egy sem, mely csak távolról is megközelítené! Nagyság, fény, pompa és választék dolgában még a fővárosi tárlatok sem tesznek túl.

Fischer karácsonyi tárlatán a legexklusívebb körök is megtalálják magas igényeik kielégítését. Remek játékszerek vannak ott fölhalmozva, melyeket a műipar produkált és egy-egy ilyen darab nagy értéket képvisel. S bár így a nagyigényű közönségről gondoskodva lett, mégis nem lesz érdektelen ezzel szemben megtudni azt is, hogy mit tartalmaz, mit nyújt már a népszerű egy koronás osztály Fischer Simon Nagy Áruházában. Sok bevezetés helyett álljon itt a következő rövid kivonat:

Egy koronás cikkek:

Karácsonyi-csengő anygakkal önműködő
Csengetyű-kocsi
Bohócos állat
Báránka valódi gyapjuval
Tűzoltó-kocsi
Csomagoló-kocsi
Nagy nyul
Sörös kocsi
Homokos kocsi
Fényezett ló
Páros lovak
Fürdőkád babával
Nagy csacsi
Mozdony
Ugró kutyácska
Villanyos vasut
Festék doboz
Képes kockajáték
Vonat
Nagy faépítő-szekrény
Laterna-magica
Ólomkatonák
Tekejáték
Katonai felszerelés
Gyermek-hegedű
Húzó-harmonika
Legnagyobb fém-trombita

Gyermek-dob
Nickel trombita
Gyermek zongora
Szajmuzsika nickelből
Ce uoid-kürt domborművel
Karikalövő pisztoly
Baba ágy
Gyermek-puska
Gyermek kard
Husár csákó
Óthangu trombita
Öltő-ölt babák
Gummi babák
Bádog játék csoport
Valódi francia bébé
Törhetetlen katonák dobozban
Mosdó készlet
Teljes konyha-berendezés
Tábló leánykának
Fröbel kézimunka-játék
Porcellán-szerviz
Baba konyha
Baba-butorok
Diszes tüzhely
Hinta fiucska
Nagy számoló gép
Herang és kalapács
Sakkfigurák

Sakkjáték
Lottójáték
Lóverseny játék
Dominójáték kőből
Önműködő gőzös
Képes könyv
Sepró készlet
Uzsonna szelece
Lembfűrészkészlet
Zenélő doboz
Finom gyermek csörgő
Öntöző kanna
Gőzhajó
Automobil
Nagy ágyuk
Kerekpáros
Bőrosterek
Kávédaráló
Játék kut
Bárfai alakok
Mérleg
Baba iván
Vizben uszó állatok
Mangorló gép
Fa kredenc
Ekszertartó csiszolt üvegbot
Levelező-lap album
Diszes tükrök

Elegáns tenta-tar'ók
Bárony-émlékkönyv
Csont tolltartó
Kézimunkakosar
Faldiszek
Tűtartó gyümölcs formában
Fa és fémkeretek
Bőr kézi t'sta
Legfinomabb bőr erszények
Levé papír dobozban
Email-tálcák
Email gyuf-tartó szivarvágóval
Nickel gyertyatartó gyufa tartóval
Majolika gyertyatartó bronccal
Szines és fehér kancsó
Majolika tálcá
Üveg és nickel csokor'artó
Porcukortartó nickel fogóval
Diszes vajtartó
Legyező
s ezer meg ezer itt külön föl nem sorolható tárgyak